

Al henvendelse til:
Aktuel Naturvidenskab,
Ny Munkegade 120, 8000 Aarhus C
E: abo@aktuelnaturvidenskab.dk
T: 87152094

Find en sø

Af Carsten R. Kjaer, Aktuel Naturvidenskab

Hvad; er søen blevet væk?! Eller findes der mon masser af uopdagede søer derude i det danske landskab, som bare venter på at blive fundet? Eller hvad er det mere konkret, der gemmer sig bag titlen på projektet *Find en sø*, som biolog og forsker ved Syddansk Universitet Sara Egemose står bag. Jeg tager straks kontakt til Sara for at opklare sagen.

Det viser sig, at der bag opfordringen gemmer sig et såkaldt Citizen Science Projekt, der går ud på at få skole- og gymnasieklasser samt almene borgere til at indsamle vandprøver fra søer og vandhuller over det ganske land.

»Vi vil gerne have et overblik over vandkvaliteten i de danske søer, og hvordan den afhænger af eksempelvis søtype, størrelsen eller om søen ligger i byen eller i det åbne land. Det kan nemlig hjælpe os med at give bedre svar på, hvordan vi kan forbedre vandkvaliteten i de søer, som har det dårligt på grund af algevækst, uklart vand eller lav biodiversitet«, fortæller Sara.

Og det kan danskerne altså hjælpe forskerne med – i hvert fald hvis de bor på Fyn eller har et ærinde der i den nærmeste fremtid, da indleveringsstederne for vandprøverne primært er biblioteker i Fynsområdet.

Noget for noget

At tage en vandprøve til videnskabeligt brug kræver heldigvis ikke en ph.d.-grad. Alt hvad man skal bruge er en vandflaske eller en almindelig frysepose, og så skal man downloade en app til registrering, hvor man også kan blive instrueret i, hvad man præcist skal gøre.

»Vi har gjort meget ud af at gøre det så simpelt som muligt, for ellers giver folk op på forhånd,« siger Sara. Hun har en del erfaring i at engagere offentligheden i sin forskning, idet hun i mange år

Foto: Kåre Krogstrup

En borger i færd med at indsamle en vandprøve til Sara.

har fået hjælp fra borgere til at indsamle vandprøver – også før nogen i Danmark kaldte den slags for Citizen Science.

»Min erfaring er, at borgerne meget gerne vil hjælpe, hvis de føler, at projektet har en betydning for deres lokalområde – for eksempel ved at hjælpe med at forbedre miljøet lokalt. Derfor er det vigtigt at tænke over, hvad man giver borgerne igen, når man beder dem om hjælp«, siger Sara.

Hun fortæller, at hun for eksempel har fået begejstrede tilbagemeldinger fra borgere, der har oplevet, at familieudflugten fik helt ny mening, når den kunne bruges på at indsamle vandprøver.

Håber på 100-vis af prøver

I skrivende stund er indsamlingen i fuld gang, og Sara og hendes kolleger følger spændt med i, hvor mange prøver der kommer ind. »Vi håber på at få vandprøver, der kan tælles i "hundreder"«, siger Sara. »Vi håber også på, at prøverne vil dække mange forskellige typer af søer. Styrken ved at inddrage borgere er, at man kan få prøver fra masser af små vandhuller, mergelgrave eller regnvandsbassiner,

som man normalt ikke får prøver fra, fordi folk netop tager et meget lokalt udgangspunkt og for eksempel kommer i tanke om, at "der ligger da vidst et vandhul på bedstefars grund".«

Man kan deltage i indsamlingen indtil 30. september, så der er stadig tid til at komme ud at få lidt luft og hjælpe forskningen samtidig. I runde tal findes der cirka 200.000 søer og vandhuller i Danmark, så der er nok at tage af og næppe fare for trængsel og deraf følgende coronasmitte-fare fra andre vandprøveindsamlere. ■

Scan koden og deltag inden 30/9.

